

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

30. podkreśla obiecującą rolę nowych instrumentów inżynierii finansowej – opierających się na zasadach „przedsięwzięcia dla pieniędzy” i „pieniądze na rzecz przedsięwzięć” – wprowadzonych w bieżącym okresie programowania; podkreśla potrzebę stworzenia skalowalnych instrumentów inżynierii finansowej, których stosowanie byłoby możliwe i opłacalne dla znacznie mniejszych obszarów miejskich; wzywa Komisję do oceny doświadczeń związanych z tymi narzędziami oraz do ich dostosowania, jeśli to konieczne, w celu zwiększenia ich przewagi konkurencyjnej na rynku finansowym w porównaniu ze zwykłymi produktami komercyjnymi, tak aby zwiększyć ich „przyjazność dla użytkownika”, praktyczność, atrakcyjność i w związku z tym również skuteczność; uważa, że oprocentowanie narzędzi finansowych EBI należy w związku z tym obniżyć w porównaniu z odpowiednimi kredytami komercyjnymi; biorąc pod uwagę pozytywne wyniki osiągnięte w związku z wykorzystaniem istniejących instrumentów inżynierii finansowej, wzywa państwa członkowskie do ciągłego zapewniania możliwie jak najefektywniejszego wykorzystania potencjalnych korzyści tych instrumentów finansowych;

31. uważa, że zwłaszcza inicjatywa „Jessica” może przynieść najlepsze rezultaty, jeśli wdrażana jest na szczeblu miast, więc z ubolewaniem odnotowuje, że niektóre państwa członkowskie dążą do scentralizowania jej wdrażania;

32. wzywa Komisję do dopilnowania, aby przepływy finansowe pomiędzy szczeblami europejskim, krajowym i niższym niż krajowy były organizowane w przyszłości w sposób jak najbardziej wydajny i elastyczny; wyraża zaniepokojenie istniejącym niskim poziomem zaliczkowania przedsięwzięć i uważa, że za pomocą regulacji należy zapewnić w przyszłości wyraźniejsze zobowiązanie państw członkowskich do wykorzystywania zaliczkowania płatności na rzecz beneficjentów publicznych, takich jak władze miejskie;

33. wzywa Komisję do dążenia do możliwie jak najlepszej harmonizacji przepisów dotyczących poszczególnych funduszy i programów UE, w ramach których przedsięwzięcia w dziedzinie rozwoju miejskiego i lokalnego kwalifikują się do współfinansowania, w celu zminimalizowania biurokracji i ewentualnych błędów wdrożeniowych;

34. zachęca Komitet Regionów do starannego przemyślenia możliwości lepszego kształtowania miejskiego wymiaru przyszłej polityki spójności;

*

* *

35. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz Komitetowi Regionów.

Cel 3: Wyzwanie dla współpracy terytorialnej - przyszły program współpracy transgranicznej, ponadpaństwowej i międzyregionalnej

P7_TA(2011)0285

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2011 r. dotyczące celu 3: Wyzwanie dla współpracy terytorialnej - przyszły harmonogram współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej (2010/2155(INI))

(2012/C 390 E/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego tytuł XVIII,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25.

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1082/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) ⁽¹⁾,
- uwzględniając decyzję Rady 2006/702/WE z dnia 6 października 2006 r. w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 października 2010 r. w sprawie polityki spójności i polityki regionalnej UE po roku 2013 ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2010 r. w sprawie strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego oraz roli makroregionów w przyszłej polityce spójności ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie wdrażania synergii funduszy przeznaczonych na badania naukowe i innowacje w rozporządzeniu (WE) nr 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz siódmego programu ramowego w dziedzinie badań i rozwoju w miastach i regionach, jak również w państwach członkowskich i Unii ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. dotyczącą Zielonej księgi w sprawie spójności terytorialnej oraz stanowiska w debacie na temat przyszłej reformy polityki spójności ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie przeglądu Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dalszych działań dotyczących agendy terytorialnej i karty lipskiej — europejski program działania na rzecz rozwoju przestrzennego i spójności terytorialnej ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie roli Euroregionów w procesie rozwoju polityki regionalnej ⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 września 2005 r. w sprawie znaczenia spójności terytorialnej w rozwoju regionalnym ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie Strategii Unii Europejskiej dla regionu Dunaju (COM(2010)0715) oraz towarzyszący strategii orientacyjny plan działania (SEC(2010)1489),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 listopada 2010 r. pt. „Wnioski z piątego sprawozdania w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej:przyszłość polityki spójności” (COM(2010)0642),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 października 2010 r. w sprawie przeglądu budżetu UE (COM(2010) 0700) oraz załączniki techniczne do tego komunikatu (SEC(2010)7000),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 października 2010 r. w sprawie polityki regionalnej jako czynnika przyczyniającego się do inteligentnego rozwoju w ramach strategii Europa 2020 (COM(2010)0553),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 31 marca 2010 r. zatytułowany „Polityka spójności:sprawozdanie strategiczne 2010 dotyczące realizacji programów na lata 2007-2013” (COM (2010)0110),

⁽¹⁾ Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 19.

⁽²⁾ Dz.U. L 291 z 21.10.2006, s. 11.

⁽³⁾ Teksty przyjęte P7_TA(2010)0356.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte P7_TA(2010)0254.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 161 E z 31.5.2011, s. 104.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 117 E z 6.5.2010, s. 65.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 76 E z 25.3.2010, s. 83.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 184 E z 6.8.2009, s. 95.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 285 E z 22.11.2006, s. 71.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 227 E z 21.9.2006, s. 88.

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 czerwca 2009 r. w sprawie Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego (COM(2009)0248) oraz towarzyszący strategii orientacyjny plan działania (SEC(2009)0712/2),
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz regionu Oceanu Atlantyckiego, która to rezolucja wspomina o planowanym w 2011 r. komunikacie Komisji ⁽¹⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 października 2008 r. zatytułowany „Globalny wymiar Europy: Zielona księga w sprawie spójności terytorialnejPrzekształcenie różnorodności terytorialnej w siłę” (COM(2008)0616),
 - uwzględniając opinię z inicjatywy własnej Komitetu Regionów z dnia 27 stycznia 2011 r. zatytułowaną „Nowe perspektywy przeglądu rozporządzenia w sprawie EUWT”,
 - uwzględniając niezależne sprawozdanie sporządzone na zlecenie Komisji, zatytułowane: INTERREG III Inicjatywa wspólnotowa (2000-2006), ocena ex post (nr 2008.CE.16.0.AT.016),
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A7-0110/2011),
- A. mając na uwadze, że w skład terytorium Unii Europejskiej wchodzi 27 państw członkowskich i 271 regionów,
- B. mając na uwadze, że około 37,5 % ludności Europy zamieszkuje regiony graniczne,
- C. mając na uwadze, że takie czynniki jak nieformalna współpraca, Euroregiony, eurodystrykty, EUWT, inicjatywy Rady Europy, kolejne traktaty i prawo wtórne Unii Europejskiej przyczyniły się wspólnie do ustanowienia silniejszych i bardziej trwałych powiązań między terytoriami,
- D. mając na uwadze, że pomimo ustanowienia podstaw współpracy terytorialnej, istnieje jeszcze wiele wyzwań, a ich charakter zależy od historii oraz od stopnia dojrzałości współpracy,
- E. mając na uwadze, że po „zniesieniu” granic przez traktaty, ważne jest ograniczenie ich wpływu na codzienne życie obywateli,
- F. mając na uwadze, że polityka regionalna ma na celu promowanie harmonijnego rozwoju regionów poprzez wzmacnianie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii Europejskiej,
- G. mając na uwadze, że cel „Europejska współpraca terytorialna” będący jednym z elementów polityki spójności przyczynia się do tworzenia „coraz ściślejszego związku między narodami Europy”, poprzez zmniejszanie barier między terytoriami i regionami,
- H. mając na uwadze, że realizacja celu dotyczącego współpracy terytorialnej w odniesieniu do granic zewnętrznych wchodzi w skład procesu przedakcesyjnego oraz uczestniczy we wdrażaniu polityki sąsiedztwa, i że z tego względu koordynacja przepisów wspólnotowych w tym zakresie powinna zostać ulepszona,
- I. mając na uwadze, że współpraca terytorialna, polegająca na współpracy obywateli z różnych regionów, jest wciąż trwającym procesem uczenia się, tworzącym poczucie wspólnej przynależności i wspólnej przyszłości,
- J. mając na uwadze, że obywatel musi znaleźć się w centrum priorytetów współpracy terytorialnej, w związku z czym należy opowiedzieć się za podejściem ukierunkowanym na konkretne obszary,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0089.

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

- K. mając na uwadze, że pogłębienie współpracy terytorialnej zależy od postępów w integracji i we współpracy europejskiej we wszystkich dziedzinach przyczyniających się do integracji europejskiej oraz spójności terytorialnej, a także, iż współpraca terytorialna stanowi sama w sobie eksperymentalny warsztat integracji europejskiej,
- L. mając na uwadze, że w regionach granicznych realizuje się niewiele inwestycji w transnarodowe sieci transportowe (TEN), mimo iż to właśnie w okolicach transgranicznych połączeń rozbudowa jest pilnie potrzebna oraz, że dostrzega w wyeliminowaniu transgranicznych barier infrastrukturalnych klasyczną europejską wartość dodaną;
- M. mając na uwadze, że ogólne rozporządzenie w sprawie funduszy strukturalnych oraz wejście w życie traktatu z Lizbony w dużej mierze zwiększyły znaczenie współpracy terytorialnej,
- N. mając na uwadze, że ocena ex-post programów INTERREG III w okresie programowania 2000 - 2006 dowodzi jednoznacznie istnienia wartości dodanej tego celu dla projektu europejskiego,

Wzmocnienie celu „współpraca terytorialna”

1. przypomina, że współpraca terytorialna ma na celu wspieranie współpracy terytoriów i regionów w celu sprostania wspólnym wyzwaniom, zmniejszenie barier natury fizycznej, kulturowej, administracyjnej, i regulacyjnej, które stoją na przeszkodzie tej współpracy, oraz przyczynianie się do stopniowego zacierania się granic;
2. jest przekonany o europejskiej wartości dodanej współpracy terytorialnej i o jej istotnej roli w pogłębieniu rynku wewnętrznego i integracji europejskiej w wielu obszarach polityki sektorowej oraz wzywa, aby współpraca terytorialna pozostała jednym z filarów polityki spójności;
3. podkreśla, że cel współpracy terytorialnej, oparty na zasadzie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, dotyczy wszystkich regionów UE, jako że przyczynia się do wspierania harmonijnego rozwoju Unii jako całości;
4. uważa, że współpraca terytorialna wykazała się skutecznością i że jej potencjał, szczególnie jako źródła konkurencyjności, nie był dotychczas wykorzystywany w wystarczającym stopniu ze względu na niską kwotę przyznaną na ten cel; wzywa do zwiększenia środków na cel „współpraca terytorialna” z 2,5 % w obecnym okresie programowania do przynajmniej 7 % całkowitego budżetu polityki spójności w kolejnym okresie programowania;
5. zaleca, aby utrzymać obecną strukturę celu 3, składającą się z trzech sekcji (transgranicznej (sekcja A), transnarodowej (sekcja B) i międzyregionalnej (sekcja C)) oraz aby zachowana została przewaga sekcji transgranicznej nad pozostałymi i aby przeznaczono na nią co najmniej 70 % budżetu na współpracę terytorialną; zauważa, że należy zapewnić dla wszystkich regionów uczciwy i równy podział środków w ramach programu;
6. uważa, że jeżeli rozróżnienie między sekcją transgraniczną (sekcja A) odpowiadającą potrzebom lokalnym w obszarach transgranicznych i sekcją transnarodową (sekcja B), włączając do niej tzw. skalę makroregionalną, pozwalającą na współpracę na szerszych obszarach strategicznych, ma zostać utrzymane, należy zapewnić lepszą koordynację między tymi dwiema sekcjami;
7. zachęca ponadto - celem zapewnienia spójności i ciągłości działań terytorialnych zgodnie z charakterem strategicznym projektów - do większej elastyczności w korzystaniu z możliwości oferowanych przez art. 21 rozporządzenia EFRR dotyczący lokalizacji działalności w ramach współpracy transgranicznej i transnarodowej, z uwzględnieniem regionów morskich; wzywa w związku z tym do pewnej elastyczności w stosowaniu określonego dla współpracy transgranicznej ograniczenia obszarów przybrzeżnych i morskich do 150 km;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

8. uważa jednak, że integracja tego rodzaju regionów oraz ich otwartość na obszary geograficzne położone poza UE nie jest i nie może być kwestią wynikającą wyłącznie z ich geograficznego oddalenia; jako że bogactwo więzów historycznych, językowych i kulturowych łączących przedmiotowe regiony z różnymi częściami świata sprawia, że posiadają one uprzywilejowaną pozycję w kontekście pogłębiania tych relacji z korzyścią dla obecności Unii na świecie;

9. podkreśla zasadniczą rolę współpracy terytorialnej w osiągnięciu celów strategii UE 2020; wzywa do wcześniejszego rozważenia kwestii określenia strategicznych potrzeb każdego regionu granicznego i każdego obszaru współpracy, w powiązaniu z tą strategią, a następnie do włączania europejskiej współpracy terytorialnej do planowania strategicznego na każdym poziomie i uwzględniania jej przy planowaniu strategicznym na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym; domaga się, aby Komisja możliwie najszybciej udzieliła bardziej szczegółowych informacji dotyczących swoich wniosków w sprawie koncentracji tematycznej funduszy, w odniesieniu do „menu tematycznego” strategii Europa 2020;

10. wyraża nadzieję, że dla każdego projektu współpracy terytorialnej przydział środków będzie odbywał się na podstawie zharmonizowanych kryteriów, tak aby w strategiczny i zintegrowany sposób zaspokoić potrzeby i uwzględnić specyfikę każdego terytorium i każdego obszaru współpracy; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do rozważenia innych istotnych, strategicznych, wymiernych i odzwierciedlających potrzeby terytoriów kryteriów, bez podważania najważniejszego kryterium demograficznego;

11. ponownie podkreśla znaczenie współpracy międzyregionalnej (sekcja C), ale ubolewa nad brakiem środków przeznaczonych na ten cel; proponuje zatem ponowne rozpatrzenie maksymalnego poziomu współfinansowania tej sekcji przez UE, przy uwzględnieniu również zdolności sekcji do działania jako zachęty dla uczestników z regionów objętych celem „konkurencyjność i zatrudnienie”, w celu zwiększenia liczby projektów w sekcji C oraz wzywa do poszerzenia tematycznych obszarów współpracy, tak aby w ich skład wchodziło administrowanie i zarządzanie programami operacyjnymi, jak również rozwój terytorialny;

12. zachęca ponadto regiony do lepszego wykorzystania możliwości w zakresie współpracy międzyregionalnej oferowanych w ramach programów operacyjnych przez rozporządzenie ogólne⁽¹⁾; zaleca w związku z tym, aby sekcja „międzyregionalna” celu 3 była również odpowiedzialna za koordynację i realizację tych projektów, kapitalizację wiedzy i wymianę najlepszych praktyk;

13. podkreśla znaczenie uzyskania pomocy z programu INTERACT w przypadku przyszłych programów operacyjnych w zakresie współpracy terytorialnej oraz wykorzystania potencjału skutecznych systemów pomocy, które powinny wzorować się na projekcie RC LACE; domaga się skuteczniejszej koordynacji między INTERACT a URBACT, ESPON i sekcją C celem skuteczniejszego wdrażania celu 3;

14. zachęca ESPON do dalszych działań, ale proponuje, aby władze lokalne i regionalne uzyskały łatwiejszy dostęp do aktywnego uczestnictwa w badaniach dotyczących rozwoju terytorialnego, przy jednoczesnym zapewnieniu łatwiejszego stosowania w praktyce wyników takich badań;

15. z zadowoleniem przyjmuje sukces programu URBACT w dziedzinie zrównoważonego rozwoju miast i wnioskuje o jego przedłużenie oraz rozwój w kierunku istotnej i szeroko dostępnej inicjatywy, oferującej możliwości w zakresie wzajemnego uczenia się oraz możliwości adaptacji w odniesieniu do lokalnych wyzwań związanych z rozwojem miast;

16. zachęca Komisję Europejską do rozważenia sposobu włączenia i zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w te sieci europejskiej wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk, w pierwszej kolejności zaś do wdrożenia projektu Erasmus na rzecz przedstawicieli wybranych na szczeblu lokalnym i regionalnym;

17. powtarza, iż włączenie podmiotów działających na szczeblu niższym niż krajowy w realizację celów UE stanowi warunek wstępny do skutecznego wdrażania spójności terytorialnej;

⁽¹⁾ Art. 37 ust. 6 lit. b).

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

Włączenie współpracy terytorialnej

18. uważa, że konieczne jest włączenie celu „współpraca terytorialna” do celów „konwergencja” i „konkurencyjność i zatrudnienie”; wzywa do lepszej koordynacji programowania, niż miało to miejsce w przeszłości; sugeruje, aby regionalne programy operacyjne miały możliwość wyrażenia zainteresowania transgranicznymi, transnarodowymi i międzyregionalnymi projektami, które ich dotyczą i uczestniczenia w nich, poprzez zdefiniowanie terytorialnego podejścia do przydzielania środków, z korzyścią dla projektów priorytetowych, takich jak przyłączenie do sieci transnarodowych w regionach granicznych, uprzednio określonych i uzgodnionych z partnerami programów zgodnie z zasadami zarządzania wielopoziomowego i partnerstwa, co umożliwi lepsze wykorzystanie potencjału współpracy terytorialnej, dzięki stosunkom wypracowanym pomiędzy podmiotami prywatnymi i publicznymi w sąsiadujących państwach;

19. zachęca państwa członkowskie i regiony do ustanowienia operacyjnych programów wieloregionalnych, odpowiadających wspólnym kwestiom terytorialnym; takim jak występowanie masywu górskiego czy zlewni rzeki, nadających strukturę danemu terytorium;

20. zachęca Komisję i państwa członkowskie do wspierania koordynacji polityki w regionach transgranicznych oraz na rynku pracy, w celu uniknięcia zakłóceń konkurencji występujących w ramach procesu integracji gospodarczej i terytorialnej;

21. uważa, że programy współpracy transgranicznej mają również znaczenie w kontekście zapewnienia skuteczności oraz osiągnięcia celów strategii dotyczących zmniejszenia ubóstwa oraz włączania grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji do ogółu społeczeństwa europejskiego; wzywa do uwzględnienia tego zagadnienia przy opracowywaniu ram prawnych oraz do zapewnienia, że w regionach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji dostępne są środki umożliwiające udział w europejskich programach rozwoju regionalnego;

Przyjęcie podejścia terytorialnego przy wdrażaniu innych polityk UE

22. zauważa, że podejścia stosowane w ramach strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego mogą pozytywnie wpływać na współpracę transgraniczną; uważa, że strategie makroregionalne powinny całkowicie uwzględniać inne regionalne programy współpracy, co ma na celu tworzenie synergii; przypomina, że koncepcja makroregionów powstała z inicjatywy Rady jest eksperymentalną, logiczną odpowiedzią na koordynację wspólnych projektów dotyczących bardzo dużego terytorium, do którego odnoszą się wspólne kwestie terytorialne, i ma ona na celu wykorzystanie dobrodziejstw zintegrowanego, wielosektorowego i terytorialnego podejścia wokół wspólnych działań strategicznych ze wsparciem już istniejących funduszy;

23. przypomina, że tego rodzaju strategie, które istnieją obecnie lub też mogą zostać stworzone w przyszłości powinny stanowić podstawę do stworzenia bardziej strategicznego i „wspólnego” podejścia, realizowanego poprzez zastosowanie odpowiednich instrumentów współpracy terytorialnej, ale nie powinny stanowić dodatkowych kosztów dla budżetu UE, ani wymagać utworzenia nowych instytucji lub stosowania nowych przepisów;

24. wzywa Komisję do dokonania dogłębnej analizy wyników pierwszych wprowadzonych strategii makroregionalnych; ocenia, że proces ten spotkał się z zainteresowaniem, które należy odpowiednio rozwijać, włącznie z doświadczeniami istotnymi w kontekście wdrażania w przyszłości nowych strategii makroregionalnych;

25. przypomina, że w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” istnieje możliwość dostosowywania współpracy w skali makroregionalnej, w szczególności w ramach części dotyczącej współpracy transnarodowej;

26. zaleca, aby programy transnarodowe wspierały te strategie terytorialne, poprzez koordynację rozważań, definiowania i pilotowania strategii makroregionalnych, przeprowadzoną w taki sposób, aby nie prowadziła ona jednak do niepotrzebnego dublowania struktur budżetowych UE, poprzez tworzenie specjalnych linii budżetowych dla różnych makroregionów;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

27. podkreśla jednocześnie, iż cele strategii makroregionalnych stanowią uzupełnienie celów współpracy transgranicznej realizowanych na szczeblu mikroregionalnym. Mogą je w sobie zawierać, ale nie mogą ich zastąpić. Podkreśla, że z tego powodu element transgraniczny współpracy terytorialnej musi zostać sam w sobie zachowany jako element o odmiennym i uzasadnionym charakterze;

28. wyraża przekonanie, że sekcja transnarodowa celu 3 może przyczynić się do nasilenia współpracy w ramach strategii makroregionalnych poprzez zwiększenie udziału regionalnych i lokalnych władz publicznych i społeczeństwa obywatelskiego we wdrażaniu konkretnych działań;

29. uważa, że w przypadku każdej strategii transnarodowej należy rozważyć możliwości współpracy z wytycznymi transeuropejskich sieci transportowych oraz strategii realizowanych w ramach zintegrowanej polityki morskiej;

30. przypomina, że współpraca terytorialna dotyczy wewnętrznych, ale również zewnętrznych granic Unii Europejskiej, także gdy chodzi o obecne i przyszłe strategie makroregionalne; kładzie nacisk na trudności dotyczące współfinansowania, jakie napotykają państwa trzecie przy stosowaniu przepisów dotyczących współpracy zawartych w rozporządzeniu w sprawie EFRR; wzywa Komisję do rozważenia wprowadzenia większej synergii między działaniami podejmowanymi w ramach EFRR, Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA), Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) i Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), a także wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia wniosku dotyczącego nowej polityki sąsiedztwa; wzywa do uproszczenia i harmonizacji przepisów dotyczących dostępu do różnych źródeł finansowania w celu zapewnienia zgodności oraz ułatwienia beneficjentom korzystania z tych źródeł;

31. ze względu na szczególny charakter Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, wzywa Komisję do przeniesienia odpowiedzialności za zarządzanie tym instrumentem na Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów związanych ze stosunkami zewnętrznymi; zauważa, że w swojej obecnej formie ENPI nie stanowi odpowiedniej podstawy do uwzględnienia specyficznych cech współpracy transgranicznej; uważa, że należy rozważyć możliwość oddzielenia tego instrumentu od procesów zarządzania związanego ze stosunkami zewnętrznymi przynajmniej w tych przypadkach, w których państwa trzecie uczestniczące we współpracy transgranicznej również finansują koszty z nią związane;

32. wzywa do konkretyzacji planu działania na rzecz szerszego sąsiedztwa przeznaczonego dla regionów najbardziej oddalonych, przedstawionego w komunikacie Komisji COM(2004)0343; podkreśla w tym kontekście konieczność spójnego wielosektorowego działania w ramach strategii Unii dotyczących regionów najbardziej oddalonych, a zwłaszcza lepszej koordynacji działań wewnętrznych i zewnętrznych, poprzez przyjęcie strategii na rzecz obszarów zlewisk;

33. przypomina, że biała księga w sprawie spójności terytorialnej, jako działanie podjęte w następstwie zielonej księgi, stanowi aktualny instrument, który pozwala wyjaśnić, w jaki sposób wdrażać spójność terytorialną poprzez wielopoziomowe zarządzanie w ramach przyszłej polityki regionalnej oraz dostarcza tematów do debaty na temat następnego pakietu legislacyjnego;

34. stwierdza, że warunki współpracy transgranicznej w ramach ENPI nie są wystarczające dla jego odpowiedniego rozwoju; opowiada się w tej kwestii za ściślejszą koordynacją między różnymi zainteresowanymi dyrekcjami generalnymi Komisji Europejskiej; jest przekonany, że istnieje najwyższa potrzeba ponownego włączenia programów współpracy transgranicznej w ramach ENPI do celu, „Europejska współpraca terytorialna” realizowanego w ramach polityki spójności;

Ułatwianie utworzenia europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT)

35. uważa, że EUWT stanowi jedyny w swoim rodzaju, cenny instrument zarządzania terytorialnego i że odpowiada on potrzebom uporządkowanej współpracy w kategoriach finansów, statusu prawnego i wielopoziomowego zarządzania; przypomina, że instrument EUWT musi być promowany jako narzędzie służące ustanowieniu systemów transgranicznego sprawowania rządów i zagwarantowania odpowiedzialności za poszczególne strategie polityczne na szczeblu regionalnym i lokalnym; również podkreśla jego kluczową rolę w przyczynianiu się do skutecznego wdrażania modelu wielopoziomowego sprawowania rządów;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

36. podkreśla fakt, że EUWT może przyczyniać się nie tylko do spójności terytorialnej, ale również społecznej; przypomina, że instrument ten odznacza się największym potencjałem w zakresie wzajemnego zbliżania różnych społeczności kulturowych i językowych; promowania pokojowego współistnienia w zróżnicowanej Europie oraz widoczności europejskiej wartości dodanej dla obywateli;

37. zaleca przeprowadzenie pierwszej oceny istniejących EUWT celem wyciągnięcia wniosków z pierwszych tego rodzaju doświadczeń;

38. uznaje jednak, że należy ułatwić jego realizację i wzywa Komisję Europejską do jak najszybszego przedstawienia propozycji zmian do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1082/2006 w sprawie EUWT, biorąc pod uwagę wyodrębnione przez władze lokalne, regionalne i już utworzone grupy problemy oraz w oparciu o przeprowadzone przez Komitet Regionów prace, mających na celu:

- wyjaśnienie statusu EUWT w systemach prawnych państw członkowskich w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu dostosowania prawa w tym względzie,
- udzielenie zezwolenia na utworzenie EUWT z udziałem podmiotów prowadzących działalność w jednym z państw członkowskich oraz podmiotów z krajów trzecich,
- zmiana brzmienia art. 4 ust. 3, celem zapewnienia ściślejszego przestrzegania okresu trzech miesięcy na rozpatrzenie wniosków w sprawie utworzenia EUWT,
- uproszczenie prawa dotyczącego pracowników,
- dopilnowanie, aby system podatkowy EUWT nie był mniej korzystny z punktu widzenia wdrażania projektów lub programów współpracy niż systemy stosowane w przypadku innych statusów prawnych;

39. zachęca do udzielania dotacji globalnych EUWT przedstawiającym projekty odzwierciedlające cele i strategię odpowiednich programów współpracy, w oparciu o wspólne strategię rozwoju transgranicznego, aby umożliwić tym ugrupowaniom bezpośrednie zarządzanie środkami i programami funduszy strukturalnych i wzywa do przywiązywania większej uwagi do międzynarodowego i wielostronnego charakteru EUWT w rozporządzeniach dotyczących innych funduszy europejskich, w celu ułatwienia im dostępu do innych źródeł finansowania;

40. wyraża zadowolenie z uruchomienia przez Komitet Regionów europejskiej platformy EUWT, mającej na celu wymianę doświadczeń, gromadzenie dobrych praktyk i wsparcie techniczne EUWT;

41. jest zdania, że transgraniczne EUWT stwarzają niezwykłą okazję do integracji europejskiej w regionach, przy zaangażowaniu obywateli europejskich; wzywa transgraniczne EUWT do utworzenia i prowadzenia, w stosownych przypadkach, transgranicznego forum społeczeństwa obywatelskiego oraz do wspierania transgranicznych inicjatyw obywatelskich;

Uproszczenie wdrożenia

42. ocenia, że wdrażanie programów współpracy terytorialnej jest nadal zbyt skomplikowane i uważa, że cel 3 wymaga odrębnego rozporządzenia w celu odzwierciedlenia we właściwy sposób międzynarodowego charakteru działań podejmowanych w ramach realizacji tego celu; jest zdania, że obecnie przy realizacji programów uczestniczy zbyt wiele organów zarządzających i domaga się w związku z tym znacznego uproszczenia;

43. wzywa Komisję do zaproponowania konkretnych środków upraszczających zasady dotyczące audytu i kontroli, które wprowadziłyby zasadę, iż każdym programem zarządza jeden organ zarządzający, pozwoliłyby na bardziej systematyczne ryczałtowanie kosztów, utrzymanie stałej kwoty dofinansowania małych projektów i bardziej szczegółowe określanie zasad kwalifikowalności wydatków UE, zapewniłyby elastyczność w stosowaniu automatycznego anulowania oraz zwiększyłyby pomoc techniczną, aby organy zarządzające mogły w większym stopniu skupić się na uruchamianiu i strategicznym wspieraniu projektów oraz uzyskiwaniu rezultatów, a nie jedynie na aspektach zarządzania wnioskami i ich zgodności administracyjnej;

Czwartek, 23 czerwca 2011 r.

44. wzywa państwa członkowskie do uproszczenia swoich przepisów krajowych, które bardzo często nakładają dodatkowe obciążenie administracyjne, niewymagane na mocy prawa UE;

45. wzywa Komisję do możliwie najszybszego wyjaśnienia warunków stosowania zasady wzajemnej zgodności w odniesieniu do współpracy terytorialnej; jest zdania, że o ile stosowanie tej zasady powinno stworzyć korzystne warunki do lepszego wykorzystania i skuteczniejszego działania funduszy, o tyle nie powinno ono zwiększyć złożoności wdrażania programów ze szkodą dla organów zarządzających i beneficjentów;

46. podkreśla również, że należy podjąć wysiłki na rzecz uproszczenia i uzupełnienia przepisów w zakresie zaangażowania podmiotów prywatnych; zaleca ustanowienie systemów inżynierii finansowej, na wzór systemów JEREMIE i JESSICA, w celu uproszczenia projektów transgranicznych będących nośnikiem rozwoju gospodarczego, ułatwienia udziału podmiotów prywatnych i ustanowienia partnerstw publiczno-prywatnych;

Uwidocznienie współpracy terytorialnej

47. wyraża ubolewanie, że współpraca terytorialna cierpi na brak widoczności, zarówno na poziomie administracji krajowych i lokalnych, jak i dla obywateli; wzywa w związku z tym do skuteczniejszego informowania o zrealizowanych już projektach;

48. wzywa Komisję do rozpatrzenia rozwiązań umożliwiających lepszą widoczność EUWT i ich działań dla podmiotów zaangażowanych we współpracę terytorialną i dla obywateli;

49. jest zdania, że podyktowana względami historycznymi bliskość kulturowa i językowa regionów granicznych poszczególnych państw członkowskich powinna zostać podkreślona i wykorzystana w celu ożywienia współpracy transgranicznej;

50. uważa, że bardziej intensywna współpraca w dziedzinie edukacji i kultury, poprzez pomoc w realizacji celów strategii Europa 2020 dotyczących inteligentnego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu, zwiększyłaby poziom uczestnictwa obywateli oraz organizacji pozarządowych, a także przyczyniłaby się do uwidocznienia współpracy terytorialnej, poprzez likwidację barier psychicznych, wciąż stanowiących przeszkodę we wzajemnym zbliżeniu się obywateli;

51. Wzywa do lepszej koordynacji między organami zarządzającymi i już istniejącymi organami transgranicznymi, takimi jak np. Euroregiony, podczas realizacji programów transgranicznych, aby zapewnić wysoki stopień jakości i przejrzystości projektu oraz jego bliskości obywatelom;

52. wzywa do lepszej koordynacji komunikacji pomiędzy wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania współpracy terytorialnej, sugeruje, żeby wszystkie programy danej sekcji przyjęły łatwo rozpoznawalne, indywidualne logo (np. poprzez przywrócenie łatwo rozpoznawalnego znaku 'INTER-REG'), stosowane w połączeniu z logo każdego programu (którego wielkość zostanie prawdopodobnie ustandaryzowana) i wzywa Komisję do zaproponowania przed rozpoczęciem kolejnego okresu programowania szerokiej medialnej kampanii informacyjnej w obszarach granicznych na temat korzyści i osiągnięć uzyskanych ze współpracy terytorialnej;

*

* *

53. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i państwom członkowskim.